Dosarul nr. 3a-725/2024
2-23023099-02-3a-01072024
Judecătoria Chişinău, sediul Rîşcani, judecător Violeta Chisiliţa

D E C I Z I E

29 ianuarie 2025 **mun. Chişinău**

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

În componența:
Preşedintele completului, judecătorul Victoria Sîrbu
Judecătorii Andrei Cașcaval şi Angela Braga
Grefier Mihaela Pîrvu

examinând, în şedinţă de judecată publică, *apelul declarat de Ștefan Crudu împotriva* hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 21 februarie 2024, în cauza civilă la acțiunea înaintată de Ștefan Crudu împotriva Primarului comunei Cruzești cu privire la constatarea încălcării dreptului la informare, obligarea prezentării informației solicitate, repararea prejudiciului moral,

c o n s t a t ă:

La 14 februarie 2023, Ștefan Crudu a depus o acțiune împotriva Primarului com. Cruzești cu privire la constatarea încălcării dreptului la informare, obligarea prezentării informației solicitate și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, în fapt, având calitate de consilier în Consiliul com. Cruzești, mun. Chișinău, președinte al Comisiei urbanism dezvoltare rurală și susținerea micului business, a solicitat Primarului com. Cruzești, mun. Chișinău, să-i fie pusă la dispoziție informația de interes public și copii autentificate/legalizate de pe acte, documente după cum urmează:

Prin interpelarea nr. *****: Procesul-verbal al ședinței Consiliului comunei Cruzești nr. *****; Raportul privind activitatea/acordarea asistenței juridice de către avocatul Primăriei, Carmanschi Vitalie, cu descrierea detaliată a volumului concret acordat și anexarea tuturor actelor, documentelor care au fost elaborate, consultate și avizate, dar și suma achitată în perioada aprilie - octombrie 2022; Pentru buna funcționare, eficientizare și asigurarea transparenței decizionale în exercitarea mandatului de consilier conform prevederilor legislației în vigoare, punerea la dispoziție, eliberarea a rechizitelor de birou: hârtie de scris A4 - 1 pachet, hârtie notițe albe 9x9- 1 pachet, capsator 24 – 1 buc., capse 24/6 – 1 cutie, pix albastru – 2 buc. și laptop.

Notează că, prin răspunsul nr. *****, pârâtul a refuzat să-i furnizeze/ pună la dispoziție copiile autentificate/legalizate de pe actele, documentele și informația completă, corectă, obiectivă și corespunzătoare solicitată.

Menționează că, prin interpelarea nr. ***** a solicitat: Depunerea unui demers către Agenția Servicii Publice, privind includerea lui Crudu Ștefan, consilier în Consiliului local Cruzești, președinte al Comisiei urbanism dezvoltare rurală și susținerea micului business, în lista beneficiarilor a Primăriei com. Cruzești pentru obținerea acordului la accesul gratuit la utilizarea sistemului informațional „Acces activ la Registrul bunurilor imobile".

Prin răspunsul nr. 20, pârâtul a refuzat să adreseze un demers Agenției Servicii Publice, privind includerea lui Crudu Ștefan, consilier în Consiliului local Cruzești, președinte al Comisiei urbanism dezvoltare rurală și susținerea micului business, în lista beneficiarilor a Primăriei com. Cruzești pentru obținerea acordului la accesul gratuit la utilizarea sistemului informațional „Acces activ la Registrul bunurilor imobile". Dreptul pentru obținerea acordului la accesul gratuit la utilizarea sistemului informațional „Acces activ la Registrul bunurilor imobile" conform competențelor și a atribuțiilor îi aparține Agenției Servicii Publice, dar nicidecum pârâtului/primarului com. Cruzești.

Relevă de asemenea că, prin interpelarea nr. ***** a solicitat: Raportul cu privire la acțiunile întreprinse de către APL în perioada 2014 - prezent pentru realizarea obiectivelor de împădurire a terenurilor conform anexei la decizia Consiliului local din 25.06.2014 și respectiv la decizia Consiliului local din 2021; Toată corespondența oficială (scrisori, demersuri, acte, documente etc.) de ieșire și de intrare în perioada iulie 2014 și până în prezent între Primăria com. Cruzești cu Agenția Moldsilva, dar și cu alte Autorități publice centrale, ASP, Departamentul cadastrul SCT Chișinău etc., privind executarea deciziei Consiliului local din 2014 si 2021; Actele depuse la I.P. ASP, Departamentul Cadastru SCT Chișinău, privind înregistrarea terenurilor selectate conform anexei la decizia Consiliului local nr. ***** și a deciziei din 2021; informația cu privire la câți, ce specii de copaci și pe ce suprafață au fost plantați în toamna anului 2021 și februarie 2022; Cine a finanțat și care a fost suma finală a costurilor copacilor și a lucrărilor de plantare. A contribuit Primăria com. Cruzești la procurarea copacilor și la lucrările de plantare a copacilor sau alte cheltuieli și dacă da, care este suma totală finanțată de primărie; Din momentul plantării copacilor – în 2021 și respectiv, februarie 2022 în perioada de primăvară - vară anul 2022 dacă au fost udați copacii, dacă da, de câte ori și care este suma totală a cheltuielilor de udare și de către cine au fost suportate; Ce acte sunt necesare să prezinte beneficiarul/proprietarul terenului autorității publice executive/primăriei, pentru elaborarea proiectului de decizie privind modificarea modului de folosință a terenului cu destinație grădini în teren pentru construcție (lot de pe lângă casă), amplasat în intravilanul localității; Primăria în luna octombrie 2022 a efectuat o inventariere?, dacă da, atunci câți copaci s-au prins din numărul total al

copacilor plantați în toamna anului 2021 și februarie 2022; Câți, ce specii de copaci și pe ce suprafață au fost plantați în toamna anului 2022; Pe ce terenuri/sectoare au fost plantați; Cine a finanțat și care a fost suma finală a costurilor copacilor și a lucrărilor de plantare pentru fiecare suprafață de teren în parte. A contribuit Primăria comunei Cruzești la procurarea copacilor și la lucrările de plantare a copacilor sau alte cheltuieli și dacă da, care este suma totală finanțată de primărie; Decizia Consiliului local Cruzești nr. ***** cu privire la modul de împădurire a terenurilor degradate în comuna Cruzești și respectiv Decizia Consiliului local Cruzești din 2021 cu privire la aprobarea suprafețelor de teren pentru împădurire; Care este motivul și care sunt impedimentele privind neexecutarea deciziei nr. ***** și respectiv din 2021; La ziua de 30.11.2022 ce destinație au terenurile cu suprafețele pe care au fost plantați copacii în anul 2021 - 2022, conform datelor din Registrul bunurilor imobile.

Invocă că, prin răspunsul nr. *****, s-a refuzat în fumizarea/punerea la dispoziție a copiilor autentificate/legalizate de pe acte, documente și informația completă, corectă, obiectivă și corespunzătoare solicitată.

Mai indică reclamantul că, prin interpelarea nr. ***** a cerut: Pentru asigurarea unei transparenței decizionale obiective/corecte în folosirea/cheltuirea finanțelor publice, în temeiul art. 19 din Legea nr. 768 din 02.02.2000 privind statutul alesului local, în temeiul art. 16 alin. (1) din Legea nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, prezentarea următoarea informație pentru perioada 01.01.2022 - 15.12.2022; La funcția de specialist (0,5) - cine a fost angajat, sau cine a cumulat funcția dată, perioada aflării în funcție a persoanei/persoanelor angajată/angajate pe parcursul anului; La funcția de contabil (1) - cine a fost angajat, sau cine a cumulat funcția dată; perioada aflării în funcție a persoanei/persoanelor angajată/angajate pe parcursul anului; La funcția de șofer (1) - cine a fost angajat, sau cine a cumulat funcția dată, perioada aflării în funcție a persoanei/persoanelor angajată/angajate pe parcursul anului; La funcția de femeie de serviciu (1) - cine a fost angajat, sau cine a cumulat funcția dată, perioada aflării în funcție a persoanei/persoanelor angajată/angajate pe parcursul anului; La funcția de asistent social (1) - persoana angajată pe parcursul anului a mai cumulat o altă funcție în cadru primăriei în afară de funcția de asistent social, a mai beneficiat de recompensă pentru alte atribuții suplimentare la atribuțiile de bază, dacă da ce anume; La pct. 1, 2, 3, 4 ,5 - prezentarea copii autentificate/legalizate de pe fișele de post pentru fiecare funcție; Ce acte sunt necesare să prezinte beneficiarul/proprietarul terenului autorității publice executive/primăriei, pentru elaborarea proiectului de decizie privind modificarea modului de folosință a terenului cu destinație grădini în teren pentru construcție (lot de pe lângă casă), amplasat în intravilanul localității; Ținând cont că la *****, la insistența abuzivă a dnei Crudu Violeta, primar, acționând în interes personal, a propus Consiliului local pentru aprobare proiectul de decizie contrar legislației în vigoare cu privire la aprobarea planului geometric actualizat cu nr. cadastral ***** și vânzarea-cumpărarea surplusului de teren. Astfel, solicit să prezente informația, dacă

Portco Elena, deține s-au a deținut în folosință/proprietate loturi de pământ din întovărășirile Pomicole amplasate in comuna Cruzești; Care sunt dimensiunile lotului propus spre vânzare dnei Portco Elena; Confirmați sau infirmați informația dacă cumnatul Dstră, Crudu Veaceslav a trăit un timp oarecare în concubinaj cu Portco Elena, la casa părintească a lui Sergiu Crudu, soțul Dstră; Procesul-verbal al ședinței Consiliului com. Cruzești nr. *****; Decizia Consiliului local Cruzești din ***** cu privire la stabilirea impozitului pe bunurile imobiliare și impozitul funciar pentru anul bugetar 2023; Decizia Consiliului local Cruzești din ***** cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a taxelor locale pentru anul 2023.

Prin răspunsul nr. *****, pârâta a refuzat să-i fumizeze/pună la dispoziție copii autentificate/legalizate de pe acte, documente și informația completă, corectă, obiectivă și corespunzătoare solicitată.

Remarcă că, prin interpelarea nr. *****, a solicitat: Conform pct. 3 din Decizia CLC nr. 1/20 din 22.02.2017, primarul a fost obligat să informeze trimestrial la ședința Consiliului local, despre executarea competentelor suplimentare delegate. În perioada 22.02.2017 și până în prezent, Crudu Violeta deținând funcția de primar nu a informat niciodată Consiliul local Cruzești despre executarea competentelor suplimentare delegate. În toată această perioadă Crudu Violeta, aflându-se în multiplele deplasări peste hotarele țării, din contul/timpul orelor de muncă, niciodată nu a informat Consiliul local Cruzești privind scopul deplasărilor, și ce au avut de câștigat locuitorii com. Cruzești în urma acestor deplasări. Astfel, având în vedere că deplasările au fost realizate din contul orelor de muncă, în temeiul art. 19 din Legea nr. 768 din 02.02.2000 privind statutul alesului local, în temeiul art. 16 alin. (1) din Legea nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, a solicitat prezentarea informației complete, corecte și obiective cu privire la deplasările dnei Crudu Violeta peste hotarele țării, în perioada 22.02.2017 - 15.12.2022: Data, luna, anul și durată deplasării; Țara și scopul deplasării; Denumirea entității care a organizat deplasările; Denumirea instituției, organizației ș.a. care a suportat cheltuielile cu privire la deplasări; Dacă pe durata deplasărilor a fost achitat salariul dnei Crudu Violeta și dacă da, să fie descifrată suma salariului achitată pentru fiecare deplasare în parte; Dacă înafară de salariu, au mai fost achitate alte sume în perioada aflării în deplasări a dnei Crudu Violeta, dacă da, atunci suma să fie descifrată pentru fiecare deplasare; Copia rapoartelor prezentate de către Crudu Violeta cu privire la deplasările realizate peste hotarele țării; Dacă în perioada aflării în deplasare peste hotarele țării, dna Crudu Violeta a delegat atribuțiile de serviciu, dacă da atunci cui i-au fost delegate; Conform pct. 2 lit. e), pct.3 din Decizia Consiliului local nr. *****, am solicit prezentarea informației, privind acordarea premiilor: anuale, cu prilejul jubileelor, sărbătorilor profesionale și a zilelor de sărbătoare nelucrătoare, plata ajutorului material, suplimentelor la salariu și a altor plăți suplimentare, persoanelor care dețin funcții de: demnitate publică, funcționari publici și personal de deservire tehnică din cadrul Primăriei comunei Cruzești, începând cu data de 22.01.2017 și până la data de

15.12.2022; Prezentarea în copii autentificate/legalizate a Regulamentului privind acordarea premiilor anuale, premiilor cu prilejul jubileelor, sărbătorilor profesionale și a zilelor de sărbătoare nelucrătoare, plata ajutorului material, suplimentelor la salariu și a altor plăți suplimentare, persoanelor enumerate la pct. 2 lit. e) din decizie, aprobat de către Consiliul local.

Prin răspunsul nr. *****, pârâta a refuzat să-i furnizeze/să pună la dispoziție copiile autentificate/legalizate de pe acte, documente și informația completă, corectă, obiectivă și corespunzătoare solicitată.

Astfel, consideră că, prin răspunsurile nr.*****și ***** la interpelările cu nr. de înregistrare ***** și răspunsurilor cu***** la interpelările cu nr. de înregistrare *****, pârâta neîntemeiat a refuzat furnizarea informației solicitate și să pună la dispoziția sa copiile autentificate/ legalizate de pe acte, documente.

Relevă că, prin interpelarea nr. ***** a cerut: Procesul-verbal al ședinței Consiliului com. Cruzești nr. *****; Decizia Consiliului local din ***** cu privire la aprobarea schemei de salarizare a personalului Primăriei com. Cruzești pentru anul 2023, iar prin răspunsul nr. *****, pârâta a refuzat repetat și nejustificat să-i fumizeze/pună la dispoziție, copiile autentificate/legalizate de pe actele și documentele solicitate.

Menționează că, la data de 13.01.2023 a depus pe numele d-nei Crudu Violeta, primar de Cruzești, cerere prealabilă cu privire la revizuirea și notificarea răspunsurilor cu nr. *****și *****, la interpelările cu nr. de înregistrare ***** din ***** și a răspunsurilor*****, la interpelările cu nr. de înregistrare **********, solicitând soluționarea acestor probleme pe cale extrajudiciară, cu furnizarea informației complete, corecte, obiective, corespunzătoare și a copiilor autentificate/legalizate de pe actele, documentele solicitate.

Prin răspunsul nr. *****, Crudu Violeta, primar de Cruzești a refuzat să examineze cererea prealabilă, ca fiind inadmisibilă.

Totodată, indică reclamantul, că Violeta Crudu, primar de Cruzești, de obicei toate interpelările depuse de către acesta, formal le readresează funcționarilor din cadrul Primăriei, pentru examinare și răspuns, dar în realitate toate răspunsurile sunt pregătite/elaborate de persoane din afara autorității publice locale, la care numele, prenumele și nr. de contact nu sânt cunoscute. În toate răspunsurile nu este indicat numele, prenumele, numărul de contact al executorilor.

Examinând legalitatea răspunsurilor Primăriei com. Cruzești, mun. Chișinău expuse în scrisorile de răspuns nr. *****și ***** și respectiv a răspunsurilor*****, motivele de fapt și de drept invocate la respingerea cerințelor legale în prezentarea informației complete, corecte, obiective, corespunzătoare și eliberarea în copii a actelor și documentelor solicitate, prin prisma legislației naționale și internaționale în vigoare la care Republica Moldova este parte, reclamantul a constatat caracterul vădit ilegal, neîntemeiat, preconceput si tendențios al acestora, și drept un refuz neîntemeiat privind prezentarea informației, a actelor si documentelor solicitate, care în consecință

violează flagrant drepturile personale legitime garantate de Constituție și de legislația națională si internațională în vigoare privind accesul la informație ale acestuia.

Subliniază că, potrivit prevederilor art. 1, 2, 7, 8, 10, 17 Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 6, 13, 14 Convenția Europeană Pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prevederilor Pactului internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale din 16.12.1966 de la New-York, prevederilor Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice din 16.12.1966 de la New-York, ratificate prin Hotărârea Parlamentului R. Moldova nr. 217-XII din 28.07.1990, prevederilor art. 15, 16, 20, 26, 52, 53, 54, 55 Constituția R. Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacția efectivă din partea instanțelor judiciare naționale competente împotriva actelor care, violează drepturile fundamentale ce-i sunt recunoscute prin constituție sau lege.

Remarcă că, potrivit art. 14 Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice din 16.12.1966, toți oamenii sunt egali în fața tribunalelor și curților de justiție. Orice persoană are dreptul ca litigiul în care se află să fie examinat în mod echitabil și public de un tribunal competent, independent și imparțial stabilit prin lege, care să decidă asupra contestărilor privind drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

Instanțele de judecată naționale la examinarea pricinilor civile și de contencios administrativ, urmează să respecte întocmai și cu bună-credință prevederile normelor de drept material și procedural reglementate de Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, de alte acte normative internaționale la care R. Moldova este parte, inclusiv drepturile procedurale ale părților aflate în litigiu.

Potrivit art.15, 16, 55 Constituția R. Moldova, cetățenii R. Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea. Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului. Toți cetățenii R. Moldova sânt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială. Orice persoană își exercită drepturile și libertățile constituționale cu bună- credință, fără să încalce drepturile și libertățile altora.

Face referire și la prevederile art. 4 alin. (1) din Legea 982/2000 privind accesul la informație, conform căruia, oricine în condițiile prezentei legi, are dreptul de a căuta, de a primi și de a face cunoștințe cu informațiile oficiale. Potrivit art. 5 alin. (2) din Legea enunțată, autoritatea publică locală este obligată să furnizeze informația solicitată, iar conform art. 5 alin. (3), lit. a), pot solicita informații oficiale orice cetățean al R. Moldova. Potrivit art. 6 alin. (2), pct. 2, pct.3 din aceeași Lege, drept documente purtătoare de informații sânt considerate: orice copie sau reproducere a purtătorilor de informații; orice parte a unei copii sau reproduceri.

Învederează că, potrivit art.34 din Constituția R. Moldova, art. 10 alin. (2) din Legea nr.982-XIV din 11.05.2000 privind accesul la informație, dreptul persoanei de

a avea acces la orice informație de interes public este garantat și protejat de lege, drept care nu poate fi îngrădit. Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sînt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal. Necesită o apreciere adecvată legislației din partea instanței de contencios la examinarea cererii în speță că informația, actele și documentele solicitate prin interpelările nu este o informație secretă de stat, comercială, sau privată și nu aduce atingere drepturilor și intereselor legitime ale statului, terțelor persoane, inclusiv ale societăților economice.

Specifică că, potrivit art. 12 alin. (1), (2) lit. b) din Legea 982/2000 privind accesul la informație, informațiile oficiale vor fi puse la dispoziția solicitantului în baza unei cereri scrise sau verbal. Cererea scrisă va conține modalitatea acceptabilă de primire a informației solicitate. Potrivit art. 20 alin. (4), lit. d) din Legea enunțată, statuează că, vor fi puse, fără plată, la dispoziția solicitanților, informațiile oficiale care: prin faptul că au fost furnizate, contribuie la sporirea gradului de transparentă a activității instituției publice și corespunde intereselor societății.

Mai face referire reclamantul la art. 20 alin. (5), art.23 din Legea privind accesul la informație.

Invocă și prevederile art. 68 lit. b), lit. c), art.162 alin.(2) Cod administrati și atrage atenția că, contrar prevederilor legislației în vigoare, pârâta nu a soluționat în modul stabilit de legislație interpelările sale și nu a prezentat un răspuns complet, obiectiv și corespunzător privind punerea la dispoziție a informației, eliberarea copii de pe actele si documentele solicitate prin interpelările nr. ***** din *****, ********** si respectiv cererea prealabilă *****, astfel fiindu-i îngrădit și violat flagrant dreptul constituțional la informare.

Reține că, potrivit art. 1404 Cod civil, prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluționarea în termenul legal a unei cereri de către autoritatea publică sau de o persoană cu funcții de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică.

Susține că, prejudiciul moral cauzat de pârât, urmare a violării drepturilor personale legitime, privind accesul la informație, si neexaminarea în ordinea reglementată a cererilor prealabile, a fost estimat de către reclamant la suma de 20 (douăzeci) mii lei.

Își întemeiază reclamantul Crudu Ștefan pretențiile, pe prevederile art. 1, 2, 7, 8, 10 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 6, 13, 14 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prevederile Pactului internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale din 16.12.1966 de la New-York, prevederile Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice din 16.12.1966 de la New-York, ratificate prin Hotărârea Parlamentului RM nr.217-XII din 28.07.1990, prevederilor art. 15, 16, 20, 52, 53, 54, 55 Constituția R. Moldova, art. 8-12 CC al Republicii Moldova și având în vedere cele relatate, în temeiul art. 4, 5, 6, 10, 12, 20, 21, 23, 24 din Legea nr. 982-XIV din

11.05.2000 privind accesul la informație, art. art. 68, 189 Cod administrativ, art. art. 238-241 CPC prin prezenta, a solicitat reclamantul, Ștefan Crudu: a considera ilegal și neîntemeiat refuzul examinării și neprezentării de către Crudu Violeta, primar al com. Cruzești a unui răspuns, prin care să furnizeze/pună la dispoziție informația completă, corectă, obiectivă, corespunzătoare și să elibereze în copii, actele și documentele solicitate prin interpelările cu nr. de înregistrare ***** din *****, *****, și respectiv *****; A obliga Primăria com. Cruzești, mun. Chișinău să pună la dispoziție reclamantului în termen de 5 zile din momentul intrării în vigoare a hotărârii judecătorești, informația și copiile actelor și documentelor solicitate prin interpelările nr. ***** din *****, *****, și respectiv *****; A încasa de la Primăria com. Cruzești, mun. Chișinău prejudiciul moral în mărime de 20 (douăzeci) mii lei, cauzat ca urmare a violării fără precedent a dreptului, privind accesul la informație.

La data de 05.05.2023, reclamantul a depus o cerere de completare a acțiunii, în care a menționat că, în perioada 14.02.2023 și până în prezent a mai depus pe numele d-nei Crudu Violeta interpelări, prin care a solicitat prezentarea informației și a copiilor de pe acte publice, însă d-na Crudu Violeta a refuzat neîntemeiat în eliberarea copiilor de pe acte și în prezentarea informației complete și corespunzătoare, astfel reclamantul a decis completarea cererii de chemare în judecată din 14.02.2023.

Indică astfel, că prin interpelarea nr. *****, a solicitat prezentarea informației de interes public, iar prin răspunsul nr. *****, pârâta a refuzat să furnizeze informația solicitată.

Notează că, prin interpelarea nr. *****, a solicitat prezentarea informației și copiei de pe acte de interes public, iar prin răspunsul nr. *****, pârâta a refuzat să furnizeze informație completă, corectă, obiectivă și corespunzătoare și copia de pe actele solicitate.

Menționează reclamantul că, conform prevederilor art. 15 alin. (2) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local, în cazul în care serviciile publice desconcentrate ale autorităților administrației publice centrale de specialitate, serviciile publice locale, alți factori de decizie din unitatea administrativ-teritorială respectivă, administrația agenților economici din teritoriu nu au examinat propunerile, observațiile sau interpelările alesului local, conducătorii acestora sânt trași la răspundere în condițiile Codului cu privire la contravențiile administrative.

Reieșind din cele expuse, solicită suplimentar: A considera ilegal și neîntemeiat refuzul examinării și neprezentării de către Crudu Violeta, primarul com. Cruzești, a unui răspuns, prin care să fumizeze/pună la dispoziție informația completă, corectă, obiectivă, corespunzătoare și eliberarea copiilor de pe actele și documentele solicitate prin interpelările cu nr. de înregistrare ***** și *****; A obliga Primăria com. Cruzești, mun. Chișinău să pună la dispoziție, în termen de 5 zile din momentul intrării în vigoare a hotărârii judecătorești, informația și copiile de pe toate actele și documentele solicitate prin interpelările nr. ***** și ***** și a aplica amendă dnei Crudu Violeta cu privire la contravențiile administrative pentru multiplele refuzuri

nejustificate de a prezenta informația completă și corespunzătoare și copiile de pe actele solicitate.

Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 21 februarie 2024, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată, înaintată de Crudu Ștefan împotriva Primăriei com. Cruzești, mun. Chișinău cu privire la constatarea încălcării dreptului la informare, obligarea prezentării informației solicitate și repararea prejudiciului moral.

În dezacord cu soluția primei instanțe, la data de 16.03.2024, în interiorul termenului legal stabilit de art. 232 alin. (2) Cod administrativ, Ștefan Crudu a depus apel nemotivat, iar la data de 10.07.2024, a fost depusă motivarea apelului, prin care s-a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Art. 236 Cod administrativ prevede expres că, instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când: a) hotărârea în fond nu poate fi contestată cu apel; b) apelul este depus în mod repetat; c) apelul este depus de o persoană neîmputernicită; d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1); e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2); f) cererea de apel nu corespunde cerinţelor stabilite la art.233 alin.(1) şi (2) şi art.234 alin.(1) şi apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.

Consecvent, Colegiul reține că, cererea de apel înaintată de Ștefan Crudu a fost depusă în interiorul termenului legal prevăzut în acest sens de legislator, conține motivarea temeiurilor de fapt și de drept pe care apelantul își întemeiază solicitările.

În condițiile descrise mai sus, în temeiul reglementărilor art. 233, 236, 241 Cod Administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a cererii de apel în cauză, motiv din care aceasta urmează a fi judecată în fond.

Prin cererea de apel înaintată, apelantul a reiterat poziția expusă prin cererea de chemare în judecată, invocând că, prima instanță eronat a conchis asupra netemeiniciei revendicărilor formulate de reclamant.

Menționează că, conform încheierii din 23.03.2023, apelantul a fost obligat să se prezinte la data de 27.04.2023, pentru a recepționa referința și probele prezentate de intimat, iar la data de 27.04.2023, i s-a înmânat doar referința.

Atrage atenția că, scrisoarea nr. 25 din 26.04.2023 semnată de intimată și anexele, i-au fost puse la dispoziție de către judecătorul raportor, după examinarea cauzei la 06.02.2024, astfel încât, datorită acțiunilor instanței, a fost lipsit de dreptul de a depune obiecții la declarațiile, acuzațiile și înscrisurile prezentate de către intimată, descrise în scrisoare nr. 25 din 26.04.2023.

Califică acuzațiile ce i se aduc prin scrisoarea pre-notată ca fiind nefondate, nejustificate, neprobate, false, mincinoase, manipulatorii, denigratoare și calomnioase,

or, la cele invocate, intimata nu a prezentat careva probe, înscrisuri, înregistrări audio, martori sau alte probe pentru a confirma cele descrise în scrisoare.

Comunică că, la emiterea hotărârii, prima instanță nu a dat o apreciere justă probelor prezentate de către reclamant, precum și celor anexate la referință, reclamantul explicit indicând faptele și circumstanțele refuzului nejustificat de către intimată, de a oferi acces la informația și actele solicitate, ultima având obligația de a o furniza.

Astfel, instanța de fond a concluzionat că, cererile lui Ștefan Crudu au fost examinate și soluționate, fiindu-i acordat răspuns la întrebările formulate, comunicându-i-se informația de care dispunea la acel moment autoritatea publică pârâtă.

Indică că, instanța de fond eronat a conchis că pârâta a furnizat informații la toate întrebările solicitate de care dispunea la acel moment pârâta, învederând că, toată informația solicitată este de interes public, iar refuzul de a furniza informații complete și copii de pe toate actele solicitate, poate fi calificat ca un abuz sau moft al intimatei.

Atrage atenția că, în temeiul art. 5 alin.(2) din Legea privind accesul la informație, autoritatea publică locală este obligată să furnizeze informația solicitată, iar potrivit art. 20 alin. (4) lit. d) din Legea menționată, vor fi puse, fără plată, la dispoziția solicitanților, informațiile oficiale care: prin faptul că, au fost furnizate, contribuie la sporirea gradului de transparență a activității instituției publice și corespunde intereselor societății. (5) în cazurile în care informația pusă la dispoziția solicitantului conține inexactități sau date incomplete, instituția publică este obligată să efectueze rectificările și completările respective gratuit, cu excepția cazurilor în care completarea informației implică eforturi și cheltuieli considerabile, care n-au fost prevăzute și taxate la eliberarea primară a informațiilor.

Prin urmare, opinează că, instanța de fond a emis o soluție neîntemeiată, care impune admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond ca fiind neîntemeiată și nefondată, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii în sensul în care a fost formulată.

Prin referința depusă la data de 23.01.2025, intimata Primăria com. Cruzești, mun. Chișinău a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

În ședința de judecată, apelantul Ștefan Crudu a susținut integral apelul și a solicitat admiterea acestuia, în baza motivelor de fapt și de drept invocate.

Reprezentantul intimatei Primăria com. Cruzești, avocat Carmanschi Vitalie, a pledat pentru respingerea apelului și menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele cauzei și analizând argumentele apelului prin prisma actelor și circumstanțelor cauzei, raportate la dispozițiile legale incidente cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții de Apel Centru consideră

apelul admisibil, însă neîntemeiat, acesta urmând a fi respins, cu menţinerea hotărârii primei instanţe, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169-171.

În acord cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii: respinge apelul.

Conform practicii CEDO, instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

În conformitate cu art. 225 alin. (1)-(2) Cod administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Instanța de apel remarcă că, potrivit art. 53 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, prevede expres că, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei.

Colegiul mai notează că, în corespundere cu art. 6 Cod administrativ, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi încheierea unui contract administrativ sau examinarea condiţiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părţi ale procedurii administrative.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public. (2) Decizia autorităţii publice privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate prin activitatea administrativă ilegală este un act administrativ individual

Art. 11 Cod administrativ prevede că, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel. Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terţii, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia. Un act administrativ de acordare periodică a prestaţiilor materiale sau băneşti este un act administrativ individual prin care o astfel de prestaţie se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade succesive.

În conformitate cu art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În concordanță cu art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În accepțiunea art. 21 Cod administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

În temeiul art. 22 din Cod administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

În corespundere cu art. 39 Cod administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Prin prisma art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

În corespundere cu art. 206 Cod Administrativ, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: (1) O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la

inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Potrivit normei juridice înserate la art. 220 alin. (1) Cod administrativ, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87-93, iar art. 93 alin. (1) Cod Administrativ statuează că, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Colegiul mai indică că, potrivit art. 194 alin. (1) Cod administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Conform art. 208 Cod administrativ, (1) În cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

În acord cu art. 162 Cod Administrativ, (1) Procedura prealabilă urmăreşte scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. (3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul; b) emiterea unui act administrativ individual.

Colegiul relevă că, potrivit art.23 al Legii nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, (1) În cazul în care persoana care consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce privește accesul la informație i-au fost lezate, precum și în cazul în care nu este satisfăcută de soluția dată de către conducerea furnizorului de informații sau de către organul ierarhic superior al acestuia, ea poate ataca acțiunile sau inacțiunea furnizorului de informații direct în instanța de contencios administrativ competentă. (2) Sesizarea instanței de judecată se va efectua în termen de o lună de la data primirii răspunsului de la furnizorul de informații sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data cînd trebuia să-l primească. Dacă solicitantul de informații a atacat anterior acțiunile furnizorului de informații pe cale extrajudiciară, termenul de o lună curge de la data comunicării răspunsului conducerii furnizorului de informații și/sau organului ierarhic superior al acestuia sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data când trebuia să-l primească.

În sensul prevederilor enunțate supra, respectarea procedurii prealabile, la caz, nu se impune.

Totodată, Colegiul menționează că, în acord cu art. 209 Cod Administrativ, (1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura

prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător.

Cu referire la cazul dedus judecăţii, se atestă că, la 28.11.2023, 29.11.2023, 15.12.2022, 17.01.2023, 17.01.2023, 27.03.2023, reclamantul Ștefan Crudu a depus în adresa Primăriei com. Cruzești mai multe cereri, prin care a solicitat informarea pe mai multe subiecte.

Instanța de apel constată că, cererile menționate au fost înregistrate cu nr. *****; *****; *****; *****; *****; *****, *****, *****. (f.d.13, 15,17, 19, 21, 34, 127, 128).

Primăria com. Cruzești a remis în adresa reclamantului răspunsurile nr. *****; *****; nr.*****; nr. *****; nr.***** și răspunsul nr. ***** prin care a informat petiționarul referitor la întrebările formulate în petiție. (f.d.14, 16, 18,20, 23, 33,35, 126,129).

La data de 16.01.2023, Ștefan Crudu a depus cerere prealabilă, prin care și-a expus dezacordul cu soluțiile emise pe marginea cererilor sale (f.d.23).

La data de 01.02.2023, Primăria com. Cruzești a remis în adresa reclamantului, răspunsul la cererea prealabilă (f.d.33).

Astfel, prin acțiunea formulată, completată pe parcurs, Ștefan Crudu și-a exprimat dezacordul cu nesoluționarea cererilor sale de către Primăria com. Cruzești, solicitând constatarea încălcării dreptului la informare, obligarea furnizării informației solicitate și repararea prejudiciului cauzat.

Investită cu examinarea cauzei, prima instanță a conchis asupra netemeiniciei revendicărilor formulate în acțiune.

În dezacord cu soluția instanței de fond, Ștefan Crudu a depus apel, invocând argumentele enumerate supra.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, analizând legalitatea hotărârii pronunţate în raport cu prevederile art.225 Cod administrativ, constată că aceasta urmează a fi menţinută, or, instanţa de fond, corect a elucidat şi constatat circumstanţele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

În acest sens, Colegiul notează că, în corespundere cu prevederile legale statuate la art. 5 al Legii privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11.05.2000, (1) Subiecți ai prezentei legi sunt furnizorul de informații și solicitantul informației. (2) Furnizori de informații, adică posesori ai informațiilor oficiale, obligați să le furnizeze solicitanților în condițiile prezentei legi, sunt : a) autoritățile publice centrale și locale - autoritățile administrației de stat, prevăzute în Constituția Republicii Moldova și anume: Parlamentul, Președintele Republicii Moldova, Guvernul, administrația publică, autoritatea judecătorească; b) instituțiile publice centrale și locale - organizațiile fondate de către stat în persoana autorităților publice și finanțate de la

bugetul de stat, care au ca scop efectuarea atribuțiilor de administrare, social-culturale și altor atribuții cu caracter necomercial; c) persoanele fizice și juridice care, în baza legii sau a contractului cu autoritatea.

În virtutea art. 6 al Legii privind accesul la informație, (1) În sensul prezentei legi, informații oficiale sunt considerate toate informațiile aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept.(2) În sensul prezentei legi, drept documente purtătoare de informații sunt considerate : 1) oricare din următoarele (sau o parte din acestea): a) orice hârtie sau alt material pe care există un înscris; b) o hartă, un plan, un desen, o fotografie; c) orice hârtie sau alt material pe care sunt marcaje, figuri, simboluri sau perforări care au un sens pentru persoanele calificate să le interpreteze; d) orice obiect sau material din care pot fi reproduse sunete, imagini sau înscrisuri cu sau fără ajutorul unui alt articol sau mecanism; e) orice alt înregistrator de informație apărut ca rezultat al progresului tehnic; 2) orice copie sau reproducere a purtătorilor de informații menționați la punctul 1) al prezentului alineat; 3) orice parte a unei copii sau reproduceri menționate la pct. 2) al prezentului alineat. (3) Informațiile oficiale nedocumentate, care se află în posesia furnizorilor (persoanelor responsabile ale acestora), vor fi puse la dispoziția solicitanților în ordine generală.

Conform art. 10 alin. (1) - (3) al Legii privind accesul la informație, persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație. Dreptul persoanei de a avea acces la informații, inclusiv la informațiile cu caracter personal, nu poate fi îngrădit decât în condițiile legii. Orice persoană care solicită acces la informații în conformitate cu prezenta lege este absolvită de obligația de a-și justifica interesul pentru informațiile solicitate.

Instanța de apel remarcă că, potrivit art. 11 din aceeași Lege, (1) Furnizorul de informații, în conformitate cu competențele care îi revin, este obligat: 1) să asigure informarea activă, corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public și asupra problemelor de interes personal; 2) să garanteze liberul acces la informație; 3) să respecte limitările accesului la informație, prevăzute de legislație, în scopul protejării informației confidențiale, vieții private a persoanei și securității naționale;

În accepțiunea art.15 alin.(1) -(3) din Legea enunțată mai sus statuează expres că, cererile scrise cu privire la accesul la informație vor fi înregistrate în conformitate cu legislația cu privire la registre și petiționare. Cererile respective vor fi examinate și satisfăcute de funcționarii publici responsabili de furnizarea informațiilor. Deciziile, luate în conformitate cu prezenta lege, vor fi comunicate solicitantului într-un mod ce ar garanta recepționarea și conștientizarea acestora.

În temeiul art.16 din Legea pre-citată, stabilește că, informațiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării

cererii de acces la informație. Termenul de furnizare a informației, documentului poate fi prelungit cu 5 zile lucrătoare de către conducătorul instituției publice dacă: a) cererea se referă la un volum foarte mare de informații care necesită selectarea lor; b) sânt necesare consultații suplimentare pentru a satisface cererea. Autorul cererii va fi informat despre orice prelungire a termenului de furnizare a informației și despre motivele acesteia cu 5 zile înainte de expirarea termenului inițial.

Cu referire la cazul dedus judecății, Colegiul reține că, prin *interpelarea nr.* *****, reclamantul a solicitat:

- Procesul-verbal al ședinței Consiliului comunei Cruzești nr. *****;
- Raportul privind activitatea/acordarea asistenței juridice de către avocatul primăriei, Carmanschi Vitalie, cu descrierea detaliată a volumului concret acordat și anexarea tuturor actelor, documentelor care au fost elaborate, consultate și avizate, dar și suma achitată în perioada aprilie - octombrie 2022.
- Pentru buna funcționare, eficientizare și asigurarea transparenței decizionale în exercitarea mandatului de consilier conform prevederilor legislației în vigoare, punerea la dispoziție, eliberarea a rechizitelor de birou: hârtie de scris A4 - 1 pachet, hârtie notițe albe 9x9- l pachet, capsator 24 – l buc., capse 24/6 – l cutie, pix albastru – 2 buc. și laptop.

Instanța de apel atestă că, prin *răspunsul nr.* *****, Primarul com. Cruzești, a informat petiționarul că, procesul-verbal al ședinței Consiliului local Cruzești nr. 0*****, îi este pus la dispoziție pentru a lua cunoștință la sediul Primăriei Cruzești.

Cu privire la solicitarea nr. 2 din interpelare, din cauza lipsei în statele de personal a funcției de jurist, avocatul Carmanschi Vitalie a fost contractat pentru a acorda consiliere juridică Primăriei Cruzești, asupra laturii juridice a chestiunilor din activitatea Primăriei, iar în perioada indicată de petiționar, avocatul a prestat servicii juridice sub formă de opinii legale, consultări verbale/scrise, examinare a situațiilor juridice sesizate primăriei precum și redactarea de răspunsuri sau solicitări, a participat în ședință de judecată, a întocmit cereri adresate instanței de judecată pe dosare la care este parte Primăria Cruzești. La sediul Primăriei Cruzești, sunt puse la dispoziție pentru a lua cunoștință actele lunare de predare-primire a serviciilor juridice. Serviciile avocatului sânt achitate în limita sumelor alocate de Consiliul local, conform bugetului aprobat. Iar în perioada indicată în interpelare, în beneficiul CA Carmanschi Vitalie, au fost efectuate plăți în sumă totală de 9 816 lei. Primăria Cruzești acordă tot sprijinul necesar consilierilor, în vederea exercitării conforme a mandatului, astfel că în cadrul pregătirii și activității consilierilor în comisii și ședințe ale consiliului, aceștia sânt asigurați cu resursele și rechizitele necesare acestei activități, însă solicitarea indicată la pct. 3 a interpelării, depășește atât limitele garanțiilor consilierilor, statuate în Legea privind statutul alesului local, cât și limitele surselor financiare alocate în buget (f.d.14).

Actele cauzei denotă că, prin interpelarea *nr.* *****, reclamantul a solicitat:

- Depunerea unui demers către Agenția Servicii Publice privind includerea lui Crudu Ștefan, consilier în Consiliului local Cruzești, președinte al Comisiei urbanism, dezvoltare rurală și susținerea micului business, în lista beneficiarilor Primăriei com. Cruzești, pentru obținerea acordului la accesul gratuit la utilizarea sistemului informațional „Acces activ la Registrul bunurilor imobile”.

Prin răspunsul *nr. *****,* petiționarul a fost informat despre faptul că, Primăria Cruzești are deja contractate de la Agenția Servicii Publice, Departamentul Cadastru, servicii de acces la Registrul bunurilor imobile, care sânt accesate prin specialistul responsabil de acest domeniu și care asigură respectarea accesării conforme la acest sistem. În acest mod, în vederea acordării sprijinului necesar alesului local în activitatea acestuia, Primăria pune la dispoziția consilierilor permanent și complet informația din Registrul bunurilor imobile asupra imobilelor vizate în chestiunile discutate la ședințele consiliului local și a comisiilor acestuia, precum și pe alte chestiuni din activitatea administrației publice locale. Prin prisma celor menționate, Primăria com. Cruzești a indicat că, nu este motivată deschiderea unui cont separat de acces la acest sistem, cu atât mai mult că interpelarea nu conține scopul acestei solicitări. Or, în respectivul sistem informațional se prelucrează date cu caracter personal, care nu pot fi accesate fără o încuviințare a subiectului acesteia și fără un temei juridic valabil, iar folosirea neautorizată a acestora, se urmărește în conformitate cu legislația în vigoare (f.d.16).

Prin interpelarea *nr. ****** reclamantul a solicitat:

- Raportul cu privire la acțiunile întreprinse de către APL în perioada 2014 - prezent pentru realizarea obiectivelor de împădurire a terenurilor conform anexei la decizia Consiliului local din 25.06.2014 și respectiv la decizia Consiliului local din 2021;
- Toată corespondența oficială (scrisori, demersuri, acte, documente etc.) de ieșire și de intrare, în perioada iulie 2014 și până în prezent, între Primăria com. Cruzești cu Agenția Moldsilva, dar și cu alte Autorități publice centrale, ASP, Departamentul cadastrul SCT Chișinău etc., privind executarea deciziei Consiliului local din 2014 si 2021;
- Actele depuse la I.P. ASP Departamentul cadastru SCT Chișinău, privind înregistrarea terenurile selectate conform anexei la decizia Consiliului local nr. ***** și a deciziei din 2021;
- Câți, ce specii de copaci și pe ce suprafață au fost plantați în toamna anului 2021 și februarie 2022;
- Cine a finanțat și care a fost suma finală a costurilor copacilor și a lucrărilor de plantare. A contribuit Primăria comunei Cruzești la procurarea copacilor și la lucrările de plantare a copacilor sau alte cheltuieli și dacă da, care este suma totală finanțată de primărie;

- Din momentul plantării copacilor 2021 și respectiv februarie 2022 în perioada de primăvară - vară anul 2022 dacă au fost udați copacii, dacă da, de câte ori și care este suma totală a cheltuielilor de udare și de către cine au fost suportate;
- Ce acte sunt necesare să prezinte beneficiarul/proprietarul terenului autorității publice executive/primăriei, pentru elaborarea proiectului de decizie privind modificarea modului de folosință a terenului cu destinație grădini în teren pentru construcție (lot de pe lângă casă), amplasat în intravilanul localității;
- Primăria în luna octombrie 2022 a efectuat o inventariere?, dacă da, atunci câți copaci s-au prins din numărul total al copacilor plantați în toamna anului 2021 și februarie 2022;
- Câți, ce specii de copaci și pe ce suprafață au fost plantați în toamna anului 2022;
- Pe ce terenuri/sectoare au fost plantați,
- Cine a finanțat și care a fost suma finală a costurilor copacilor și a lucrărilor de plantare pentru fiecare suprafață de teren în parte. A contribuit Primăria comunei Cruzești la procurarea copacilor și la lucrările de plantare a copacilor sau alte cheltuieli și dacă da, care este suma totală finanțată de primărie;
- Decizia Consiliului local Cruzești nr. ***** cu privire la modul de împădurire a terenurilor degradate în comuna Cruzești și respectiv Decizia Consiliului local Cruzești din 2021 cu privire la aprobarea suprafețelor de teren pentru împădurire;
- Care este motivul și care sunt impedimentele privind neexecutarea deciziei nr. ***** și respectiv din 2021;
- La ziua de 30.11.2022 ce destinație au terenurile cu suprafețele pe care au fost plantați copacii în anul 2021 - 2022, conform datelor din Registrul bunurilor imobile.

Prin răspunsul nr. *****, autoritatea publică pârâtă a comunicat reclamantului că, prin răspunsul nr.25 din 22.11.2021 a primit răspuns la întrebările enunțate în interpelare, (răspuns ce conține toată informația de care dispune Primăria). Totodată, s-a reiterat că, procesul de împădurire este în derulare continuă. Astfel au fost plantați în anul 2016, în sectorul ***** - 0,5 ha; în anul 2021, în sectorul ***** -1,2 ha; în anul 2022, sectorul ***** -0,7 ha - la care s-au adăugat copacii replantați, care nu s-au „prins" din anul 2021;în anul 2022, în sectorul ***** - 0,7 ha. Au fost plantate următoarele specii de copaci: salcâm, stejar, brad, paltin etc. Primăria Cruzești nu a suportat cheltuieli pentru împădurire. La plantarea copacilor, la apelul APL, au participat: consilieri locali, locuitorii comunei, angajații primăriei, cadrele didactice și elevii Centrului Educațional „Gimnaziu-Grădiniță Cruzești". Referitor la formarea bunurilor din fâșiile forestiere plantate și care urmează a fi împădurite în anii următori, în prezent, în derulare este proiectul guvernamental de înregistrare primară masivă a bunurilor proprietate APL (f.d.18).

Prin interpelarea *nr. *****,* reclamantul a cerut:

- Pentru asigurarea unei transparenței decizionale obiective/corecte în folosirea/cheltuirea finanțelor publice, în temeiul art. 19 din Legea nr. 768 din

02.02.2000 privind statutul alesului local, în temeiul art. 16 alin. (1) din Legea nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, prezentarea următoarea informație pentru perioada 01.01.2022 - 15.12.2022;

- La funcția de specialist (0,5) - cine a fost angajat, sau cine a cumulat funcția dată, perioada aflării în funcție a persoanei/persoanelor angajată/angajate pe parcursul anului;
- La funcția de contabil (1) - cine a fost angajat, sau cine a cumulat funcția dată, perioada aflării în funcție a persoanei/persoanelor angajată/angajate pe parcursul anului;
- La funcția de șofer (1) - cine a fost angajat, sau cine a cumulat funcția dată, perioada aflării în funcție a persoanei/persoanelor angajată/angajate pe parcursul anului;
- La funcția de femeie de serviciu (1) - cine a fost angajat, sau cine a cumulat funcția dată, perioada aflării în funcție a persoanei/persoanelor angajată/angajate pe parcursul anului;
- La funcția de asistent social (1) - persoana angajată pe parcursul anului a mai cumulat o altă funcție în cadru primăriei în afară de funcția de asistent social, a mai beneficiat de recompensă pentru alte atribuții suplimentare la atribuțiile de bază, dacă da ce anume;
- La pct. 1, 2, 3, 4 ,5 - prezentarea copii autentificate/legalizate de pe fișele de post pentru fiecare funcție;
- Ce acte sunt necesare să prezinte beneficiarul/proprietarul terenului autorității publice executive/primăriei, pentru elaborarea proiectului de decizie privind modificarea modului de folosință a terenului cu destinație grădini în teren pentru construcție (lot de pe lângă casă), amplasat în intravilanul localității;
- Ținând cont că la 06.12.22, la insistența abuzivă a dnei Crudu Violeta, primar, acționând în interes personal, a propus Consiliului local pentru aprobare proiectul de decizie contrar legislației în vigoare cu privire la aprobarea planului geometric actualizat cu nr. cadastral ***** și vânzarea-cumpărarea surplusului de teren, a solicitat informația, dacă Portco Elena, deține s-au a deținut în folosință/proprietate loturi de pământ din întovărășirile Pomicole amplasate în com. Cruzești;
- Care sunt dimensiunile lotului propus spre vânzare dnei Portco Elena;
- Confirmarea sau infirmarea informației, dacă Crudu Veaceslav, cumnat al Primarului com. Cruzești, a trăit un timp oarecare în concubinaj cu Portco Elena, la casa părintească a lui Sergiu Crudu, soțul Primarului com. Cruzești;
- Procesului-verbal al ședinței Consiliului com. Cruzești nr. *****;
- Decizia Consiliului local Cruzești din ***** cu privire la stabilirea impozitului pe bunurile imobiliare și impozitul funciar pentru anul bugetar 2023;
- Decizia Consiliului local Cruzești din ***** cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a taxelor locale pentru anul 2023.

Prin răspunsul *nr.* *****, Primarul com. Cruzești a informat petiționarul că, scopul invocat al interpelării contravine atribuțiilor conferite de lege consilierului, inclusiv în raport cu activitatea primarului. Prin această interpelare reclamantul își atribuie sarcini fără a fi delegat cu astfel de atribuții din partea Consiliului. În acest sens, consilierul nu este un organ de control al primarului, iar art. 6 a Legii privind administrația publică locală indică că, (1) Consiliile locale și cele raionale, primarii și președinții de raioane funcționează ca autorități administrative autonome, soluționând treburile publice din sate (comune), orașe (municipii) și raioane în condițiile legii. Informația privitor la angajările din statele de personal ale Primăriei precum și fondul de salarizare a personalului va fi prezentată Consiliului în baza unui raport de activitate planificat pentru ședința consiliului din luna februarie 2023.

Totodată, s-a comunicat că, salarizarea personalului s-a efectuat în limitele fondului de salarizare, aprobat în bugetul Primăriei conform prevederilor Legii nr. 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar. Datele din dosarul personal al personalului privind vechimea în muncă, precum și eliberarea de copii din acestea constituie date cu caracter personal, accesul la care nu a fost argumentat în solicitare. Blanchetele fișelor de post pentru personalul Primăriei pot fi accesate în sediul Primăriei. Totodată datele privind angajarea personalului sunt disponibile din dispozițiile Primarului emise în acest sens și disponibile pentru cunoștință în Registrul de stat al actelor locale pe adresa www.actelocale.gov.md. Procedura și lista de acte necesare schimbării modului de folosință a terenurilor este reglementată de Codul Funciar și de HG nr. 1170 din 25.10.2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri. Pretențiile privitor la legalitatea deciziei Consiliului local din ***** în privința terenului cu nr. cadastral *****, urmează a fi invocate cu argumente. Din partea OTCS nu au fost recepționate sesizări de ilegalitate a acestor acte. Primăria nu deține și nu eliberează confirmări privind viața personală a cet. Portco Elena, iar date privind proprietatea sau folosința de loturi de pământ de către aceasta în întovărășiri, urmează a fi solicitate entităților care au atribuția de a deține astfel de informație. Procesul-verbal al ședinței Consiliului local Cruzești nr. 0*****, este pus la dispoziție pentru a lua cunoștință la sediul Primăriei Cruzești, iar deciziile consiliului local adoptate la această ședință sunt puse la dispoziție pentru cunoștință în Registrul de stat al actelor locale (f.d.20).

Prin interpelarea nr. *****, reclamantul a solicitat:

- Conform pct. 3 din Decizia CLC nr. 1/20 din 22.02.2017, primarul a fost obligat să informeze trimestrial la ședința Consiliului local, despre executarea competentelor suplimentare delegate. În perioada 22.02.2017 și până în prezent, Crudu Violeta deținând funcția de primar nu a informat niciodată Consiliul local Cruzești despre executarea competentelor suplimentare delegate. În toată această perioadă, Crudu Violeta, aflându-se în multiple deplasări peste hotarele țării, din contul/timpul orelor de muncă, niciodată nu a informat Consiliul local Cruzești

privind scopul deplasărilor și ce au avut de câștigat locuitorii com. Cruzești în urma acestor deplasări. Astfel, având în vedere că deplasările au fost realizate din contul orelor de muncă, în temeiul art. 19 din Legea nr. 768 din 02.02.2000 privind statutul alesului local, în temeiul art. 16 alin. (1) din Legea nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, a solicitat prezentarea informației complete, corecte și obiective cu privire la deplasările dnei Crudu Violeta peste hotarele țării în perioada 22.02.2017 - 15.12.2022:

- Data, luna, anul și durată deplasării;
- Țara și scopul deplasării;
- Denumirea entității care a organizat deplasările;
- Denumirea instituției, organizației s.a. care a suportat cheltuielile cu privire la deplasări;
- Dacă pe durata deplasărilor a fost achitat salariul dnei Crudu Violeta și dacă da, atunci să fie descifrată suma salariului achitat pentru fiecare deplasare în parte;
- Dacă în afară de salariu, au mai fost achitate alte sume în perioada aflării în deplasări a dnei Crudu Violeta, dacă da, atunci suma să fie descifrată pentru fiecare deplasare;
- Copia rapoartelor prezentate de către Crudu Violeta cu privire la deplasările realizate peste hotarele țării;
- Dacă în perioada aflării în deplasare peste hotarele țării, dna Crudu Violeta a delegat atribuțiile de serviciu, dacă da atunci cui i-au fost delegate;
- Conform pct. 2 lit. e), pct.3 din Decizia Consiliului local nr. *****, a solicitat prezentarea informației privind acordarea premiilor: anuale, cu prilejul jubileelor, sărbătorilor profesionale și a zilelor de sărbătoare nelucrătoare, plata ajutorului material, suplimentelor la salariu și a altor plăți suplimentare, persoanelor care dețin funcții de: demnitate publică, funcționari publici și personal de deservire tehnică din cadrul Primăriei com. Cruzești, începând cu data de 22.01.2017 și până la data de 15.12.2022;
- Prezentarea în copii autentificate/legalizate a Regulamentului privind acordarea premiilor anuale, premiilor cu prilejul jubileelor, sărbătorilor profesionale și a zilelor de sărbătoare nelucrătoare, plata ajutorului material, suplimentelor la salariu și a altor plăți suplimentare, persoanelor enumerate la pct. 2 lit. e) din decizie, aprobat de către Consiliul local;

Prin răspunsul *nr.* *****, Primarul com. Cruzești a comunicat că, reclamantul, prin interpelarea depusă, în calitate de consilier, își atribuie în mod eronat atribuții de control al activității primarului. Or, conform prevederilor art. 6 a Legii privind administrația publică locală, se indică că, (1) Consiliile locale și cele raionale, primarii și președinții de raioane funcționează ca autorități administrative autonome, soluționând treburile publice din sate (comune), orașe (municipii) și raioane în condițiile legii. Primarul realizează deplasări peste hotarele țării nu din însărcinarea consiliului, dai are atribuții exprese stabilite de lege în acest sens, corespunzător

primarul nu are obligații de a da dări de seamă pe activitatea sa în deplasare către un consilier în parte. În acest sens conform prevederilor art. 21 alin. (1) lit. n) a Legii administrației publice locale se indică că, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuții de bază: reprezintă colectivitatea, locală în relațiile cu alte autorități publice, persoane fizice sau juridice din țară sau din străinătate, precum și în instanțele judecătorești, în condițiile legii; semnează actele și contractele încheiate în numele colectivității locale, cu excepțiile prevăzute de lege. Astfel deplasările primarului peste hotarele țării sunt realizate nu în interes personal, dar în scopul executării atribuțiilor de serviciu ale primarului, iar aflarea primarului în deplasare nu presupune în mod obligatoriu eliberarea acestuia de atribuțiile de serviciu întrucât conform Legii nr. 768 din 02.02.2000, primarul se află în exercitarea mandatului în continuu. Informația cu situațiile în care s-a necesitat delegarea unora din atribuțiile primarului altei persoane pot fi accesate din dispozițiile primarului, disponibile pentru cunoștință publicului în Registrul de stat al actelor locale pe adresa www.actelocale.gov.md. La fel din dispozițiile publicate ale Primarului este disponibilă și informația ce cheltuielile de deplasare ale primarului au fost suportate de către organizatorii evenimentelor. În mod repetat s-a comunicat că informația privitor la angajările din statele de personal a primăriei precum și fondul de salarizare a personalului va fi prezentată consiliului, în baza unui raport de activitate planificat pentru ședința consiliului din luna februarie 2023. Salarizarea personalului s-a efectuat în limitele fondului de salarizare, aprobat în bugetul Primăriei conform prevederilor Legii nr. 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar. Datele cu salariile calculate și achitate personalului este atribuit la categoria de informații cu caracter personal și nu poate fi eliberată. Regulamentul solicitat este pus la dispoziție pentru cunoștință la sediul Primăriei (f.d.22).

Prin interpelarea *nr.* ***** reclamantul a cerut:

- Procesul-verbal al ședinței Consiliului com. Cruzești nr. *****;
- Decizia Consiliului local din ***** cu privire la aprobarea schemei de salarizare a personalului Primăriei com. Cruzești pentru anul 2023.

Prin răspunsul *nr.* *****, Primarul com. Cruzești a comunicat reclamantului că, procesul-verbal al ședinței Consiliului local Cruzești nr. *****, este pus la dispoziție pentru a lua cunoștință la sediul Primăriei Cruzești. Așa cum stabilește art. 13 alin. (3) al Legii statutului alesului local, care indică că Consilierul este în drept să ia cunoștință de procesul-verbal al ședinței consiliului și de textul cuvântării sale, care urmează a fi publicat. La fel, în vederea conformării la prevederile art. 10 alin. (4) și art. 10“ a Legii nr. 436/2006 privind administrația publică, Decizia Consiliului local din ***** cu privite la aprobarea schemei de salarizare a personalului Primăriei com. Cruzești pentru anul 2023 de rând cu alte decizii adoptate de Consiliu, sunt puse la dispoziție pentru cunoștință în Registrul de stat al actelor locale pe adresa www.actelocale.gov.md. Primirea pentru cunoștință a actelor solicitate, în modalitatea expusă mai sus nu îngrădește accesul la aceste acte, dar este menită să implementeze

prevederile legii menționate. Pe această cale comunică, repetat că, Președintele comisiei consultative a consiliului, cât și Primarul, sunt parte a structurii aceleiași autorități publice, în care remiterea internă de documente, acordarea de asistență și sprijin în activitatea consilierilor, membrilor comisiilor de specialitate, eliberarea, informațiilor, răspunsurilor la întrebări și interpelări, poate fi realizată, inclusiv în formă verbală și trebuie să se facă prin intermediul funcționarului responsabil, și astfel nu se va suprasolicita autoritatea cu lucrări de secretariat la întocmirea, expedierea și pi imit ea corespondenței prin poștă. Astfel, s-a insistat să se conformeze acestei modalități de comunicare eficientă pentru a spori, dar nu a zădărnici eficiența în lucru a autorității publice (f.d.35).

Prin interpelarea *nr.* ***** reclamantul a indicat:

La data de 20.02.2023, ora 08.52, prin intermediul poștei electronice, la e-mail larisa.doni@mail.ru, a solicitat, până la ședința Consiliului local din 21.02.2023, ora 18:00 prezentarea informației (vezi textul în poșta electronică). La 21.02.2023, subsemnatul s-a prezentat la sediul Primăriei cu jumătate de oră până la începerea ședinței CL pentru a lua cunoștință cu informația solicitată, dar nu a fost posibil să primească informația solicitată, pentru că, dna Don Larisa încă era ocupată cu întocmirea informației. Cu vreo câteva minute până la începerea ședinței CL, i s-au prezentat niște foi cu așa-zisa informație solicitată, fără a fi semnată, informația solicitată fiind prezentată incomplet și nesemnată. Prin prezenta, în temeiul art. 19 din Legea nr. 768 din 02.02.2000 privind statutul alesului local, în temeiul art. 16 alin. (1) din Legea nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, reclamantul a solicitat repetat prezentarea informației complete, corecte și anume:

1. Descrierea sumelor privind procurarea materialelor, bunurilor, serviciilor acordate sau lucrări executate conform codurilor solicitate;
2. Pentru reparația străzilor a fost cheltuită suma de 368 000,76 lei (denumirea străzilor și suma cheltuită pentru fiecare stradă);
3. Pentru servicii de curățare a șanțului – 9 990,0 lei, anume care șanț?
4. Topo-geodezia – 9 828,0 lei pentru care lucrări a fost efectuată?
5. Totem publicitar 7 buc x 4 060 = 28 420,0 (denumirea executorului, numărul, date luna și anul actului administrativ, decizia CL prin care s-a luat decizia alocării resursele financiare);
6. Servicii cadastrale - 260,0 lei, anume ce servicii cadastrale și pentru care obiect a fost procurate aceste servicii?
7. Servicii cadastrale - 260,0 lei + 240,0 iei înregistrarea bunului imobil, anume c servicii cadastrale și pentru care obiect au fost procurate aceste servicii, și ce bun imobil a fost înregistrat?
8. Anunț în MO - 2030,Olei, pentru care anunțuri au fost achitate?
9. Rețele de canalizare etapa 3 - 268574,81 lei, denumirea străzilor;
10. Descrierea sumelor care au fost finanțate/cheltuite de la bugetul local pentru organizarea: Săptămânii sportului; Zilei copiilor; Zilei oamenilor în etate;

Hramului, dar : descrierea sumelor/contribuțiilor alocate/acordate de fiecare entitate: UN WOMAN, Ambasada Suediei și CALM;

11. Având în vedere că la solicitările anterioare, nejustificat și în mod abuziv s-a refuzat prezentarea informației cu privire la finanțarea sau donarea surselor financiare pentru plantarea copacilor în satele Cruzești și Ceroborta în anii 2021 - 2022, astfel repetat a solicitat prezentarea informației complete, corecte și obiective și anume cine sunt finanțatorii/donatorii a resurse financiare: (denumirea entității sau numele persoanelor fizice) care a finanțat sau a don sumele respective pentru procurarea și plantarea copacilor în satele Cruzești și Ceroborta anii 2021, 2022 și respectiv 2023.

Prin răspunsul nr. *****, reclamantul a fost informat că:

- 368000,76 lei au fost achitați pentru reparația curentă a următoarelor străzi: plombarea părții carosabile a str. ***** și a altor străzi adiacente; Ridicarea capacelor de canalizare la nivelul străzii (str. Teilor, Livezilor, Bănulescu-Bodoni, Salcâmilor etc.);
- 9990,0 lei - Servicii de curățare a șanțului de scurgere la stația de epurare;
- 260,0 lei - ASP (eliberarea planului cadastral cu nr.*****);
- 240,0 lei - ASP (înregistrarea bunului imobil (teren) cu nr.*****);
- 9828,0 lei - Servicii topo-geodezice și cartografice la obiectul „Lucrări de proiectare a gazoductului din străzile: Teilor, Sf. Treime, Internațională, Valea Stoino din corn. Cruzești;
- 2030,0 lei - Anunț în MO privind lichidarea GȚ- urilor inactive;
- 268574,81 lei - Finalizarea lucrărilor de instalare a rețelelor de canalizare (Etapa III);
- 28420,0 lei - S-au procurat 7 toteme publicitare (panouri informative) privind realizarea proiectelor investiționale. Suma de 30000,0 mii lei a fost alocată de către Primăria municipiului Chișinău, conform dispoziției Primarului General al mun. Chișinău nr.*****.

Referitor la sumele executate pentru organizarea diferitor manifestații, s-a indicat:

- Pentru deschiderea Sezonului sportiv s-au executat - 5638,391ei;
- Pentru Ziua Copiilor s-au executat - 5361,61 lei;
- Ziua Persoanelor în Etate - 6657,54 lei (colete cu produse alimentare);
- Hramul Satului - 19432,46 lei (competiții sportive, jucării (copilul anului), fourchette , sonorizare),

La Marșul Păcii care a avut loc de Ziua Hramului localității, organizațiile: UN WOMAN, CALM și Ambasada Suediei au contribuit cu echipament logistic, baniere, dulciuri pentru copii, tricouri, drapele.

Cu referire la plantarea copacilor din localitate, solicitantul informației a fost informat că, toți copacii au fost plantați prin intermediul ONG „Hai Moldova”, iar la moment, autoritatea nu dispune de informația privind costurile plantărilor (f.d.126).

Prin interpelarea nr. ***** reclamantul a solicitat prezentarea informației de interes public și eliberarea în copii autentificate/legalizate a actelor:

- Procesul-verbal al ședinței Consiliului comunei Cruzești nr. 1 din 21.02.2023.
- Copia raportului privind acordarea asistenței juridice Primăriei com. Cruzești de către avocatul Carmanschi Vitalie, cu descrierea detaliată a volumului concret acordat în luna ianuarie, februarie, martie 2023, dar și suma achitată pentru fiecare lună în parte. La descrierea volumului acordat, a cerut ca obligatoriu să fie anexate toate actele sau documentele care au fost elaborate, consultate și avizate de către avocatul Carminschi Vitalie.
- Având în vedere că, în anul 2021, în mod abuziv s-a refuzat în prezentarea informației complete, corecte și obiective solicitate cu privire ocuparea abuzivă a loturilor de pământ, cod cadastral ***** cu suprafața totală de 0,0774 ha și cod cadastral ***** - cu suprafața totală de 0,1539 ha, a solicitat repetat furnizarea/prezentarea informației complete, corecte și obiective, dar și în copii autentificate/legalizate a deciziilor CL, dacă așa decizii au fost adoptate de către CL și anume:

1. Pe lotul de pământ cod cadastral *****, sunt plantați copaci de nuci, solicitând repetat informarea despre: numele, prenumele persoanei care a ocupat abuziv și a plantat copacii de nuci, dar și prezentarea în copii a deciziei Consiliului com. Cruzești (data; luna, anul și nr. deciziei) prin care a fost atribuit sau dat în arendă terenul menționat pentru plantarea copacilor de nuci;
2. Lotul de pământ cod cadastral ***** cu suprafața totală de 0,1539 ha, de ani de zile este îngrădit și este folosit în scop pentru grădinărit, pe care și sunt plantați pomi fructiferi și viță-de-vie. Așa dar, a solicitat informația privind: numele, prenumele persoanei care a ocupat abuziv și a plantat pomi fructiferi și viță-de-vie, dar și prezentarea în copii a deciziei Consiliului com. Cruzești (data, luna, anul și nr. deciziei), prin care a fost atribuit sau dat în arendă terenul menționat pentru plantarea pomilor fructiferi și a viței-de-vie.

Prin răspunsul *nr.* *****, reclamantul a fost informat că, la solicitarea nr. 1 din adresare – Procesul-verbal al ședinței Consiliului local Cruzești nr. 1 din 21.02.2022, este pus la dispoziție pentru a lua cunoștință la sediul Primăriei Cruzești. La solicitarea nr. 2 din adresare, s-a comunicat că, din cauza lipsei în statele de personal a funcției de jurist, avocatul Carmanschi Vitalie a fost contractat pentru a acorda consiliere juridică Primăriei Cruzești asupra laturii juridice a chestiunilor din activitatea Primăriei, serviciile căruia sunt achitate din sursele bugetare aprobate de Consiliu în acest scop, iar în perioada lunilor indicate în adresare, conform situației contabile la zi, au fost efectuate plăți în sumă de 6000 iei pentru serviciile acordate. Cu actele de predare-primire semnate cu avocatul, poate lua cunoștință la sediul Primăriei, inclusiv și produsul activității acestuia, sub formă de redactări de acte și reprezentare în instanța de judecată. Pe această cale s-a comunicat repetat, că Consilierul local, Președintele comisiei consultative a Consiliului, cât și Primarul, sânt

parte a structurii aceleiași autorități publice, în care remiterea internă de documente, acordarea de asistență și sprijin în activitatea consilierilor, membrilor comisiilor de specialitate, eliberarea, informațiilor, răspunsurilor la întrebări și interpelări, poate fi realizată inclusiv în formă verbală și trebuie să se facă prin intermediul funcționarului responsabil, și astfel nu se va suprasolicita autoritatea cu lucrări secretariat la întocmirea, expedierea și primirea corespondenței prin poștă. Consecvent, autoritatea a insistat ca reclamantul să se conformeze acestei modalități interne de comunicare eficientă, pentru a spori, dar nu zadarnici eficiența în lucru a acestei autorități publice. La fel urmează să țină cont că consilierul, nu este un organ de control al primarului, iar art. 6 a Legii privind administrația publică locală indică că (1) Consiliile locale și cele raionale, primarii și președinții de raioane funcționează ca autorități administrative autonome, soluționând treburile publice din sate (comune), orașe (municipii) și raioane în condițiile legii. Solicitările nr. 3, 3.1, 3.2 a adresării nu se examinează, anexându-se la adresările inițiale, deoarece se referă la aceleași subiecte expuse în adresările înregistrate anterior. Totodată, a fost informat că Primăria va iniția verificarea existenței de sectoare de teren public din localitate îngrădite nejustificat, precum și a documentației deținătorilor asupra acestora (f.d.128).

Colegiul consideră relevante la caz, prevederile art.21 alin.(3) al Legii privind accesul la informație, care indică expres că, persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim poate ataca orice acțiune sau inacțiune a persoanei responsabile pentru primirea și examinarea cererilor de acces la informații, dar în special cu privire la: a) refuzul neîntemeiat de a primi și înregistra cererea; b) refuzul de a asigura accesul liber și necondiționat la registrele publice aflate la dispoziția furnizorului de informații; c) încălcarea termenelor și procedurii de soluționare a cererii de acces la informație; d) neprezentarea sau prezentarea necorespunzătoare a informațiilor solicitate; e) refuzul neîntemeiat de a prezenta informațiile solicitate; f) atribuirea neîntemeiată a informației la categoria informațiilor care conțin secrete de stat, secrete comerciale sau la categoria altor informații oficiale cu accesibilitate limitată; g) secretizarea neîntemeiată a unor informații; h) stabilirea plății și mărimii acesteia pentru informațiile furnizate; i) cauzarea unor prejudicii materiale și/sau morale prin acțiunile ilegale ale furnizorului de informații.

Raportând prevederile legale citate supra, la circumstanțele de fapt ale cauzei, Colegiul consideră necesar de a reitera concluzia primei instanțe, potrivit căreia, cererile lui Ștefan Crudu au fost examinate și soluționate în mod corespunzător, acestuia din urmă fiindu-i acordat răspuns la întrebările formulate. Corespunzător, prima instanță corect a conchis că, Ștefan Crudu a fost informat la toate întrebările formulate în petițiile sale, fiindu-i comunicată informația de care autoritatea publică pârâtă dispunea la acel moment.

În aceeași ordine de idei, reieșind din suportul probator administrat la dosar, se denotă cu certitudine că, Primăria com. Cruzești nu a refuzat în furnizarea informației solicitate de către reclamantul/apelant, fiindu-i oferit răspuns în maniera în care

această informație era disponibilă, constatându-se prin urmare, lipsa încălcării dreptului de acces la informație a reclamantului, instanța de fond dispunând respingerea acțiunii înaintate de Ștefan Crudu.

Completul de judecată învederează că, autoritatea publică locală a oferit răspuns la toate petițiile depuse de către apelant, ultimul ne fiind în drept să pretindă ca răspunsul la cererile sale să fie date conform propriei sale formulări sau într-un anumit sens, după dorința personală, stabilirea răspunsului fiind atributul exclusiv al autorității publice competente.

Instanța de apel remarcă că, simplul dezacord cu conținutul răspunsului oferit de autoritate, nu poate servi drept temei pentru anularea acestuia și corespunzător, de obligare a părții pârâte să ofere reclamantului/apelant, un alt răspuns decât cel anterior.

Corespunzător, prima instanță a concluzionat corect asupra lipsei unor încălcări admise de Primăria com. Cruzești la emiterea răspunsurilor cu care reclamantul/apelant nu este de acord, deoarece acestea conțin temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru ca acestea să corespundă cerințelor legale, ne fiind stabilite careva temeiuri de fapt sau de drept pentru obligarea autorității să examineze repetat petițiile acestuia.

Cu referire la alegațiile privind neacordarea copiilor de pe documentele solicitate, Colegiul atrage atenția că, potrivit art. 13 al Legii privind accesul la informație, (1) Modalităţile accesului la informaţiile oficiale sânt: a) audierea informaţiei pasibile de o expunere verbală; b) examinarea documentului (unor părţi ale acestuia) la sediul instituţiei; c) eliberarea copiei de pe documentul, informaţia solicitate (de pe unele părţi ale acestora); d) eliberarea copiei traducerii documentului, informaţiei (unor părţi ale acestora) într-o altă limbă decât cea a originalului, pentru o plată suplimentară; e) expedierea prin poştă (inclusiv poşta electronică) a copiei de pe document, informaţie (de pe unele părţi ale acestora), copiei de pe traducerea documentului, informației într-o altă limbă, la cererea solicitantului, pentru o plată respectivă.

La acest capitol, Colegiul precizează că, potrivit răspunsurilor autorității pârâte, reclamantului/apelantului Șrefan Crudu, i s-a comunicat că, actele solicitate îi sunt puse la dispoziție pentru a lua cunoștință la sediul Primăriei com. Cruzești, însă ultimul nu a făcut uz de această modalitate, nu s-a prezentat pentru a lua cunoștință cu documentația la locul ei de păstrare.

În acest context, Completul judiciar reiterează concluzia anterioară, potrivit căreia, reclamantul a eșuat de aproba încălcarea dreptului său de acces la informație, alegațiile invocate de către acesta în susținerea poziției sale fiind apreciate critic

Totodată, drept urmare a constatării lipsei încălcării dreptului de acces la informație, instanța de fond corect a apreciat ca fiind neîntemeiată și cerința subsecventă de reparare a prejudiciului moral, în mărime de 20 000 lei.

Prin prisma acestor raționamente, Completul judiciar concluzionează că, la caz dubiul judiciar a fost înlăturat, netemeinicia cerințelor apelantului fiind demonstrată, iar argumentele invocate de către ultimul, poartă caracter pur formal.

Cercetând cu maximă diligență materialele prezentate, Completul specializat notează că, dosarul nu conţine vreun element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză.

Astfel, având în vedere că, hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de apelant, sânt nefondate și combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge apelul și a menține hotărârea primei instanțe, fără modificări.

În conformitate cu prevederile art. art. 240 alin (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiului Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru,-

d e c i d e :

Se respinge apelul declarat de *Ștefan Crudu.*

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 21 februarie 2024, în cauza civilă la acțiunea înaintată de Ștefan Crudu împotriva Primarului comunei Cruzești cu privire la constatarea încălcării dreptului la informare, obligarea prezentării informației solicitate, repararea prejudiciului moral.

Decizia este executorie de la emitere, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedintele completului,
Judecător **Victoria Sîrbu**

Judecător **Andrei Cașcaval**

Judecător **Angela Braga**